

Exam. Code : 108004

Subject Code : 2494

B.A. (Hons.) Semester—IV

ECONOMICS

(International Economics)

Paper—IV

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—100

Note :—(1) Question No. I is compulsory comprising 10 short questions.

(2) Attempt **FOUR** questions **ONE** from each unit. Candidates will answer each question upto 5-7 pages. Each question carries 20 Marks.

I. Answer each question in upto 5-7 lines or 50-70 words. Each question carries 2 marks.

- (i) Define comparative advantage.
- (ii) Differentiate between static and dynamic gains from trade.
- (iii) Define secular deterioration hypothesis.
- (iv) Define optimum tariff.
- (v) Differentiate between tied and untied aid.
- (vi) Define flexible exchange rate.
- (vii) Differentiate between current and capital account.

- (viii) Define Euro-dollar market.
- (ix) Define New International Economic order.
- (x) Mention different components of international liquidity. 20

UNIT-I

- II. Explain static gains and their measurements. 20
- III. How comparative advantage theory can be reformulated in terms of opportunity costs ? 20

UNIT-II

- IV. Explain partial effects of tariff. 20
- V. Explain trade creation and trade diversion effects of custom union. 20

UNIT-III

- VI. Discuss various methods to correct deficit in balance of payments. 20
- VII. Explain the meaning and determination of equilibrium exchange rates. 20

UNIT-IV

- VIII. Discuss role of Multinational Corporations in developing countries. 20
- IX. How far SDRs are helpful in solving the problems of international liquidity ? 20

(Punjabi Version)

ਨੋਟ : (1) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ I ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 10 ਛੋਟੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

(2) ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ 1 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚੁਣਕੇ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 5-7 ਪੇਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 20 ਅੰਕ ਹਨ।

I. ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਜਵਾਬ 5-7 ਸਤਰਾਂ ਜਾਂ 50-70 ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੱਕ ਦਿਉ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ :

- (i) ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਫਾਇਦਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ।
- (ii) ਵਪਾਰ ਤੋਂ ਸਥਿਰ ਅਤੇ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਲਾਭਾਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਦੱਸੋ।
- (iii) ਦੀਰਘਕਾਲਿਕ ਗਿਰਾਵਟ ਦੀ ਪਰਿਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ।
- (iv) ਇਸ਼ਟਤਮ ਟੈਰਿਫ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ।
- (v) ਬੰਨ੍ਹੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਬਿਨਾ ਬੰਨ੍ਹੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।
- (vi) ਲਚਕਦਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਦਰ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ।
- (vii) ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।
- (viii) ਯੂਰੋ-ਡਾਲਰ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ।
- (ix) ਨਵੀਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਰਥਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ।
- (x) ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤਰਲਤਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਗਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰੋ।

20

ਯੂਨਿਟ-1

- II. ਸਥਿਰ ਲਾਭ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਾਪ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 20
- III. ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਲਾਭ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਮੌਕੇ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰਿਆ ਕਿਵੇਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ? 20

ਯੂਨਿਟ-2

- IV. ਟੈਰਿਫ ਦੇ ਅੰਸ਼ਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 20
- V. ਕਸਟਮ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਵਪਾਰਕ ਰਚਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 20

ਯੂਨਿਟ-3

- VI. ਬਕਾਏ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿੱਚ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 20
- VII. ਸੰਤੁਲਨ ਵਿਨਿਮਯ ਦਰਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 20

ਯੂਨਿਟ-4

- VIII. ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 20
- IX. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤਰਲਤਾ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਐਸ. ਡੀ. ਆਰ. (SDRs) ਕਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮਦਦਗਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ? 20

(Hindi Version)

नोट :— (1) प्रश्न संख्या I अनिवार्य है जिसमें 10 लघु प्रश्न शामिल हैं।

(2) प्रत्येक यूनिट में से एक प्रश्न चुनकर चार प्रश्न करो। परीक्षार्थी प्रत्येक प्रश्न का उत्तर 5-7 पृष्ठों में दें। प्रत्येक प्रश्न के 20 अंक हैं।

I. प्रत्येक प्रश्न का उत्तर 5-7 लाइनों या 50-70 शब्दों में दीजिए। प्रत्येक प्रश्न के 2 अंक हैं।

- (i) तुलनात्मक लाभ को परिभाषित करें।
- (ii) व्यापार से स्थिर और गतिशील लाभ के बीच अंतर स्पष्ट करें।
- (iii) दीर्घकालिक गिरावट परिकल्पना को परिभाषित करें।
- (iv) इष्टतम टैरिफ को परिभाषित करें।
- (v) बंधी हुई और बिना बंधी हुई सहायता के बीच अंतर स्पष्ट करें।
- (vi) लचीली विनिमय दर परिभाषित करें।
- (vii) वर्तमान और पूंजी खाते के बीच अंतर स्पष्ट करें।
- (viii) यूरो-डॉलर बाजार को परिभाषित करें।
- (ix) नई अंतराष्ट्रीय आर्थिक व्यवस्था को परिभाषित करें।
- (x) अंतरराष्ट्रीय तरलता के विभिन्न घटकों का उल्लेख करें।

20

यूनिट-I

- II. स्थिर लाभ और उनके माप की व्याख्या करें। 20
- III. तुलनात्मक लाभ सिद्धांत को अवसरों के खर्चों के संदर्भ में सुधारा कैसे जा सकता है ? 20

यूनिट-II

- IV. टैरिफ के आंशिक प्रभावों की व्याख्या करें। 20
- V. कस्टम संघ के व्यापार निर्माण और व्यापार के मोड़ के प्रभाव की व्याख्या कीजिए। 20

यूनिट-III

- VI. भुगतान के शेष में घाटे को ठीक करने के लिए विभिन्न तरीकों पर चर्चा करें। 20
- VII. संतुलन विनिमय दर के अर्थ और निर्धारण की व्याख्या कीजिए। 20

यूनिट-IV

- VIII. विकासशील देशों में बहुराष्ट्रीय निगमों की भूमिका पर चर्चा करें। 20
- IX. अंतरराष्ट्रीय तरलता की समस्याओं को सुलझाने में एस.डी. आर. (SDRs) कहां तक सहायक होते हैं। 20